

Umferðaröryggisáætlun

Aðgerðaáætlun 2019

| **Stjórnarráð Íslands**
Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið

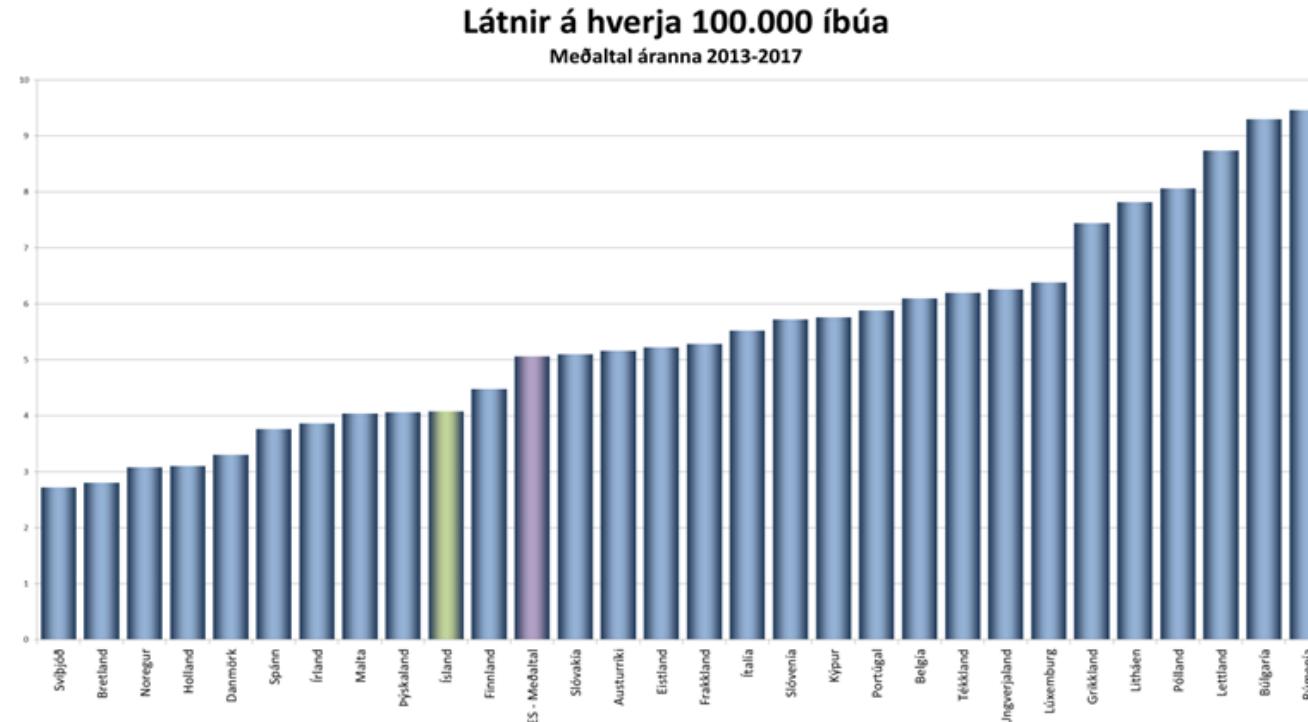
Umferðaröryggisáætlun

- Umferðarslys eru þjóðinni dýrkeypt.
- Áætlaður árlegur samfélagslegur kostnaður er 50-60 milljarðar
- Umferðaröryggisáætlun er ætlað að auka öryggi vegfarenda með aðgerðum
- Að framkvæmd umferðaröryggisáætlunar standa
  - Samgöngustofa
  - Vegagerðin
  - Lögreglan

Meginmarkmið umferðaröryggisáætlunar

Að vera meðal þeirra Evrópuþjóða sem búa við besta umferðaröryggi árið 2033 þ.e.:

- Að fjöldi látinna á hverja 100.000 íbúa verði í hópi þeirra 5 þjóða þar sem 5 ára meðaltal lægst.
- Að látnum og alvarlega slösuðum fækki að jafnaði um 5% á ári til ársins 2033.

Undirmarkmið umferðaröryggisáætlunar

1. Engin börn, 14 ára og yngri, láttist í umferðinni.
2. Engin banaslys verði vegna vanrækslu á notkun öryggisbelta.
3. Að í eftirtöldum slysaflokkum fækki árlega slysum um 5%
  - Alvarlegum slysum og banaslysum vegna ölvunar- og fíkniefnaaksturs
  - Alvarlegum slysum og banaslysum með aðild ungra ökumanna
  - Alvarlega slösuðum og látnum á bifhjóli
  - Alvarlega slösuðum og látnum gangandi vegfarendum
  - Alvarlega slösuðum og látnum hjólandi vegfarendum
  - Alvarlega slösuðum og látnum erlendum ríkisborgurum starfandi á Íslandi
  - Alvarlegum slysum og banaslysum vegna útafaksturs
  - Alvarlegum slysum og banaslysum vegna framanákeyrsla
4. Að alvarlega slösuðum og látnum erlendum ferðamönnum fækki árlega um 5% m.v. fjölda

Samgöngustofa

Samgöngustofa annast fræðslu og áróður fyrir bættri hegðan vegfarenda, auk þess að vinna ýmsar greiningar og rannsóknir til að bæta umferðaröryggi. Þar undir fellur m.a.:

- Gera reglulegar mælingar á stöðu umferðaöryggimála m.a. hraðakstri, akstri undir áhrifum ölvunar eða fíkniefna, bílbeltanotkun, snjallsímanotkun o.fl.
- Að breyta hegðun og viðhorfi fólks í umferðinni til betri vega og koma með þeim hætti í veg fyrir slys.
- Að umferðarfræðsla verði í öllu skólakerfinu frá leikskóla upp í framhaldsskóla. Vinna að nýju námsefni og uppfæra eldra námsefni.
- Vinna að fræðslu fyrir erlenda ferðamanna og erlenda ríkisborgara búsetta á Íslandi.
- Að standa fyrir herferðum á grundvelli upplýsinga úr slysatölfræði, s.s. ölvunarakstur, bílbeltanotkun og notkun snjalltækja.
- Fræðsla og kynningar fyrir almenning t.d. um öryggisatriði eða nýjar reglur.
- Að vinna með sveitarfélögum við gerð öryggisáætlana.

Helstu aðgerðir Samgöngustofu 2019

Á árinu verður 75 m.kr varið til umferðaröryggismála.

1. Farsímanotkun undir stýri:
  - Auglýsingar: „Ég geri ekki neitt“, óhefðbundnar auglýsingar í kvikmyndahúsum og víðar til að vekja athygli á hættunni af farsímanotkun undir stýri og útvarpsskilaboð.
  - Herferðir: „Hversu gott foreldri ertu“ markmið að vekja fólk til meðvitundar um alvarleika þess að nota farsíma undir stýri
2. Átak gegn notkun vímuefna; fíkniefni, ölvun og lyf
  - Áhersla á fíkniefnanotkun og akstur, en þar er vaxandi vandi
3. Fræðsluefni; Myndbönd um almenna umferðaröryggisfræðslu m.a.
  - Létt bifhjól í flokki 1 og ungmenni, Hjólreiðar, „deilum veginum“ og hægri beygjan og „Virðum rauða ljósið!“
4. Nýir íbúar – fræðsla til innflyttjenda – þýðing á innlendu efni m.a. á pólsku

Helstu aðgerðir Samgöngustofu 2019 frh.

5. Erlendir ferðamenn

- Samstarf við Safetravel – Eflis og annað fræðsluefni til erlendra ökumanna á vef Safetravel
- Samstarf við bílaleigur: Stýrispjöld og höfuðpúðahlífar með öryggisupplýsingum
- Könnun á notkun fræðsluefnis í Leifsstöð

6. Kannanir

- Umferðarkönnun „roadsite“ þar sem skoðuð er ljósnotkun, farsímanotkun, beltí ofl.
- Viðhorfskönnun; hegðun vegfarenda

7. Herferðir og málbing

- Þátttaka í viðburðum og herferðum um umferðaröryggi t.d. Hjólað í skólann, Hjólað í vinnuna og Göngum í skólann

8. Minningardagur um fórnarlömb umferðarslysa

Vegagerðin

Vegagerðin vinnur að stöðugum endurbótum á samgöngukerfi og verður um 500 m.kr. varið til verkefna og aðgerða á umferðaröryggisáætlun m.a.:

- Virkri umferðaröryggisstjórnun við hönnun, byggingu og endurbætur á vegum og hjólastígum
- Greiningu slysastaða og lagfæringum á þeim.
- Umferðaröryggisúttektum og lagfæringum í kjölfar þeirra, sem felast m.a. í að bæta umhverfi vega og eða setja upp vegrið, til að draga úr hættu á alvarlegum meiðslum við útafakstur.
- Aðgreiningu akstursstefna á umferðarmestu vegum.
- Rekstri sjálfvirks hraðaeftirlits, þ.m.t. sjálfvirk meðalhraðaeftirlit, í samstarfi við lögreglu.
- Fjölgun hvíldar- og áningarástaða við þjóðvegi

Meginþættir öryggisstjórnunar vegamannvirkja

Við hönnun nýrra vegamannvirkja er framkvæmt

- Umferðaröryggismat
- Umferðaröryggisrýni

Eldri vegamannvirki

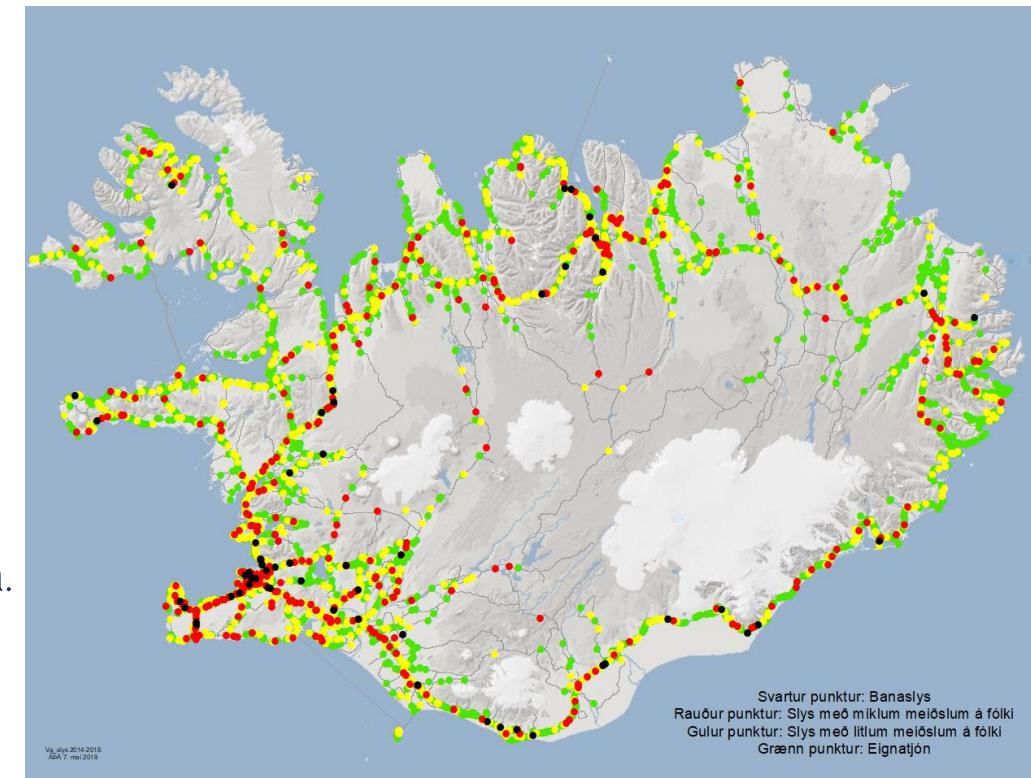
- Röðun og lagfæring vegarkafla/ staða þar sem slys eru mörg eða slysatíðni* há og umferðaröryggisaðgerðir skila mestum árangri
  - Byggir á gögnum um umferðarslys frá Samgöngustofu
  - Upplýsingarnar koma frá lögreglu og Aðstoð og öryggi
  - Samgöngustofa bætir við upplýsingum um tegund og orsök slyssins
- Umferðaröryggisúttekt vega í notkun

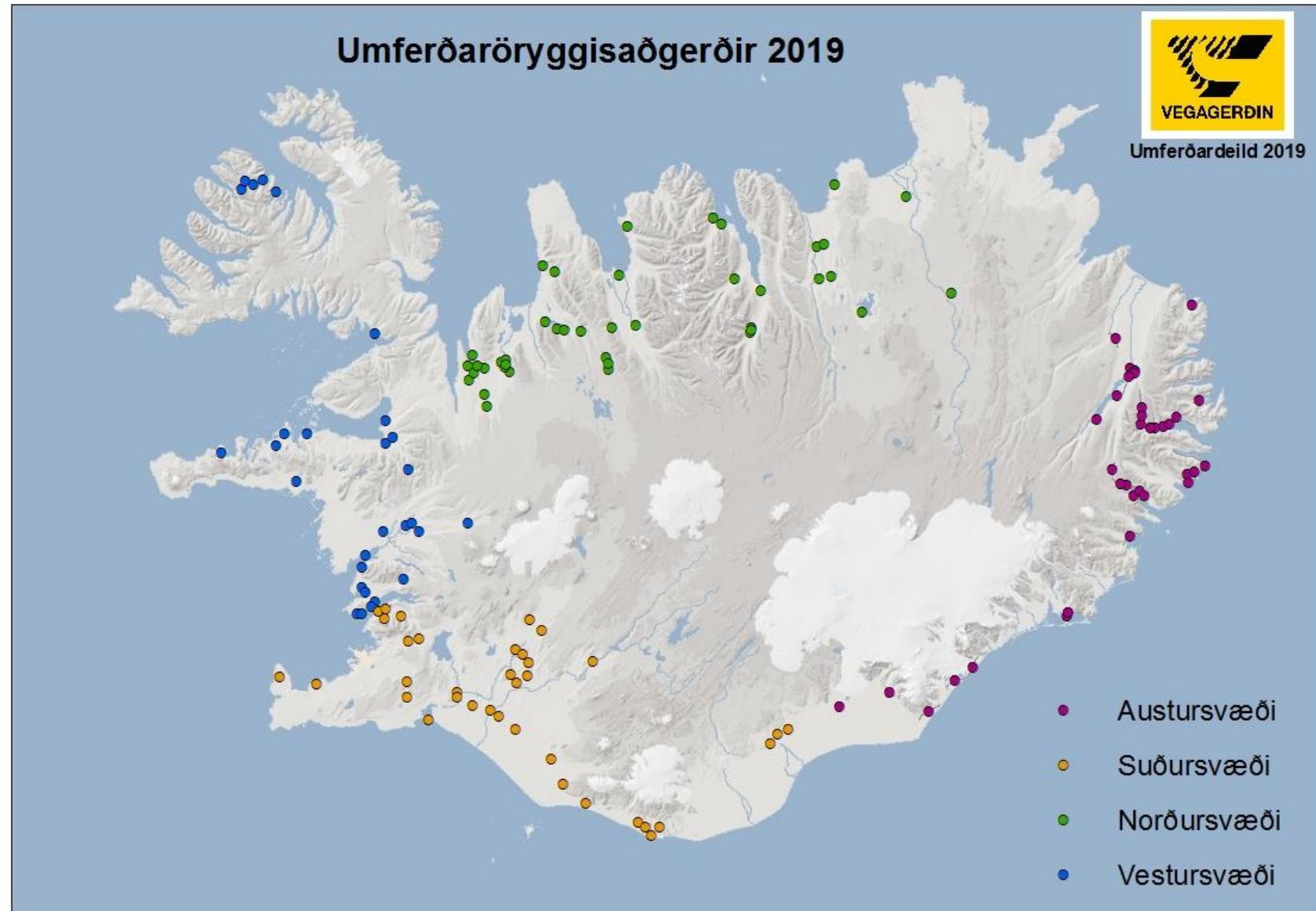
*Athugið að fjöldi slysa á vegkafla er annar en slysatíðni sem reiknuð er á grundvelli umferðarmagns mældu í milljón ekinna km:

$$S = (F \times 1.000.000) / (\text{ÁDU} \times 365 \times L)$$

Greining og framkvæmdir við slysastaði

- Útreiknuð slysatíðni fyrir kafla vegakerfisins nýtist til að bera saman öryggi einstakra vegarkafla en ekki til að finna einstaka slysastaði.
- Slysakort sýna staðsetningu slysa og alvarleika en taka þarf tillit til bæði **slysafjölda** og **slysatíðni** við forgangsröðun framkvæmda
- Dæmi um lagfæringar
  - bættar merkingar,
  - minni háttar breytingar á vegamótum,
  - lagfæringar á umhverfi vega og/eða uppsetningu vegriða.

Helstu aðgerðir 2019

-Lagfæringar á umhverfi vega og/eða uppsetning vegriða

- Hringvegur; Lenging ræsa austan Kirkjubæjarklausturs og milli Víkur og Þjórsár III. áfangi.
- Biskupstungnabraut.; Lenging ræsa og fl. IV. áfangi.
- Þingvallavegur um Mosfellsheiði IV. áfangi.
- Þrengslavegur um Skóghlíðarbrekku.
- Hringvegur austan Akrafjalls, II. Áfangi, undir Hafnarfjalli, I. áfangi.
og við Svignaskarð.
- Hringvegur um Langadal og Vatnsskarð, V. áfangi.
- Hringvegur um Blönduhlíð, II. áfangi.
- Hringvegur um Fagradal. V. áfangi lagfæringa.
- Hringvegur um sunnanverðan Fáskrúðsfjörð, IV. áfangi lagfæringa.
- Hringvegur austan í Kambaskriðum, lenging vegriða.
- Hringvegur utan við Fossárvík í Berufirði, uppsetning vegriðs, frh.

Lagfæring vegamóta

- Hringvegur við Grundartangaveg, framhald aðgerða.
- Hringvegur við Ólafsfjarðarveg, l. áfangi.
- Hringvegur við Dyrhólaveg.

Dyrhólavegur færður til vesturs – aðgerðir hófust 2018 og verkinu lýkur í ár.

Öryggisaðgerðir í þéttbýlisstöðum á landsbyggðinni

- Hraðahindrandi aðgerðir á Vestfjarðavegi um Búðardal, lokaáfangi.
- Öryggisaðgerðir á Djúpvegi um Súðavík, framhald aðgerða.
- Gerð gangbrautar með miðeyju á
  - Hvammstangavegi um Hvammstanga
  - Ólafsfjarðarvegi um Dalvík
  - Hringvegi við Egilsstaði.

Lögreglan

Lögreglan sinnir umferðareftirliti þ.m.t. sýnilegu og sjálfvirku hraðaeftirliti með það að markmiði:

- Að meðalökuhraði að sumarlagi á þjóðvegum þar sem leyfður hámarkshraði er 90 km/klst. sé 90 km/klst.
- Að hlutfall þeirra sem aka hraðar en 120 km/klst. sé hvergi hærra en 1%

Aðgerðir til að ná markmiðum umferðaröryggisáætlunar* eru m.a.

- Auka sýnilegt eftirlit
- Halda áfram rekstri og viðhaldi hraðamyndavéla og fjölga hraðamyndavélum.
- Koma á sjálfvirku meðalhraðaeftirliti á vegköflum þar sem slys eru tíð en skv. erlendum rannsóknum getur sú aðgerð fækkað alvarlega slösuðum og látnum um 50%

* Ath; aðgerðir lögreglu og rekstur sjálfvirks hraðaeftirlits hafa ekki sjálfstæða fjárveitingu